

Алла Савчук, Галина Сапун

ЧИТАННЯ

ДІАГНОСТИЧНІ РОБОТИ

2
КЛАС

ЗОШИТ

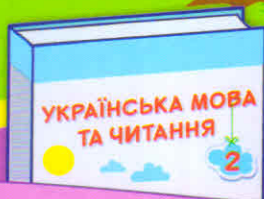

Схвалено для використання
у загальноосвітніх навчальних закладах

До чинних підручників
«Українська мова
та читання»
за програмою О. Савченко

Видавництво

«Підручники
і посібники»

Алла Савчук, Галина Сапун

ЧИТАННЯ

Діагностичні роботи 2 клас

Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з педагогіки та методики початкового навчання
Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України
(Лист ІМЗО від 24.07.2020 № 22.1/12-Г-652)

Тернопіль
Видавництво «Підручники і посібники»
2022

УДК 373.3
С12

Редагування: *Леся Вознюк*
Літературне редагування: *Любов Левчук*
Художнє оформлення: *Юлія Литвин, Олена Демчак*
Дизайн обкладинки: *Олена Демчак*

Савчук А.

С12 Читання : діагностичні роботи. 2 клас / А. Савчук, Г. Сапун —
Тернопіль : Підручники і посібники, 2022. — 32 с.

ISBN 978-966-07-3672-6

Посібник складено відповідно до Типової освітньої програми для 2 класу (за ред. О. Савченко). Він містить чотири діагностичні роботи у чотирьох варіантах для оцінювання навчальних досягнень учнів, тексти для аудіювання, усних переказів, читання вголос і мовчки, методичні рекомендації для вчителів щодо проведення діагностичних робіт.

Для учнів другого класу, учителів початкових класів.

УДК 371.261

Навчальне видання
Савчук Алла Степанівна, Сапун Галина Михайлівна

Читання

Діагностичні роботи

2 клас

Формат 70x84/16. 1,86 ум. др. арк., 0,52 обл.-вид. арк. Тираж 10000. Замовлення № 21-1055.

Видавець, виготовлювач і розповсюджувач видавничої продукції

Редакція газети «Підручники і посібники».

46000, м. Тернопіль, вул. Поліська, ба. Тел.: (0352) 43-15-15; 43-10-21.

Збут: pip.ternopil@ukr.net Редакція: editoria@i.ua

www.pp-books.com.ua

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 5143 від 05.07.2016 р.

Книга-поштою: а/с 376, Тернопіль, 46011.

Тел.: 096-948-09-27; 097-50-35-376

pip.bookpost@gmail.com

ISBN 978-966-07-3672-6

© Савчук А., Сапун Г., 2020

Прочитай текст вголос.

Хто ж винен?

От і настала рання осіння пора...

Ходить Мишко лісом і кличе:

— Зозулько-о-о!.. — Послухає трохи і знову товстим голосом: — Зозулько-о-о!..

Давніш, було, й відгукнеться зозуленька: «Ку-ку!» А тепер її не чути. Тільки старенький єнот хлюп-хлюп у воді: корінці на сніданок миє.

— Яка тобі зозуленька? — питається він Мишка. — Вона ще на тому тижні у вирій подалася.

— Я ж недавнечко голос її чув!

— Це тобі, Мишку, може, примарилося, хи-хи-хи...

Не стерпів Мишко того «хи-хи-хи» та як наддасть єнотові лапою.

Той гульк у воду, сидить під берегом і квилить:

— Хіба ж я винен, що нема зозулі, га-а-а?..

— А хто, хто ж винен? — трясє лапами Мишко, от-от заплаче з превеликого свого жалю...

Може, ви, діти, знаєте, хто винен?

Юрій Старостенко (116 слів)

Запитання для перевірки розуміння змісту твору.

1. Хто персонажі казки?
2. Кого шукав Мишко?
3. Де поділася зозулька?
4. Хто розповів Мишкові про зозульчин відліт у вирій?
5. Чому плакав єнот?
6. Хто винен, що зозульки нема?

Оціни свою роботу (зафарбуй відповідне віконечко)

<i>Мені все вдалося</i>	<i>Мені ще потрібно тренуватися</i>	<i>Мені ще варто попрацювати</i>
-----------------------------	---	--------------------------------------

**Навчальний поступ учня / учениці.
Динаміка формування компетентностей**

<i>Має значні успіхи</i>	<i>Демонструє помітний прогрес</i>	<i>Досягає результату з допомогою дорослих</i>	<i>Потребує уваги та допомоги</i>

Прочитай текст уголос.

Зимова казка

Зимовий ранок сонячний і прозорий. На снігу іскринки переливаються. Дахи на будинках неначе з вати. Із димарів дим іде голубий.

Тарасик і Тетянка дерев'яними лопатками прокидають стежку до хвіртки. Бо за ніч снігу зима намела. Тарасик кидає й кидає, цілу хурделицю зняв за собою. А Тетянка розігнулася, зіперлась на держак. І до Тарасика:

— Ой, поглянь — яблунька зацвіла!

Задивилися удвох на яблуньку. А вона вся в інеї, наче у цвіту.

— А на другій яблуньці он уже і яблука! — каже захоплено Тарасик.

І справді — такі червоні, круглобокі. Ну хіба не казка?!

Та це ж снігурі на гілках посідали!

Підійшли ближче, щоб роздивитися. А снігурі — пурх! — і полетіли. Тетянка засмутилася.

А біля хвіртки сніговик стоїть, до Тетянки й Тарасика усміхається. Мабуть, хоче сказати: зимовій казці не кінець. Вона тільки починається.

Василь Чухліб (129 слів)

Запитання для перевірки розуміння змісту твору.

1. Коли відбуваються описані події?
2. Що робили діти?
3. Звідки взялися яблука взимку?
4. Чому засмутилась Тетянка?
5. Хто стояв біля хвіртки?
6. Чому усміхався сніговик?

Оціни свою роботу (зафарбуй відповідне віконечко)

<i>Мені все вдалося</i>	<i>Мені ще потрібно тренуватися</i>	<i>Мені ще варто попрацювати</i>
-----------------------------	---	--------------------------------------

Навчальний поступ учня / учениці.
Динаміка формування компетентностей

<i>Має значні успіхи</i>	<i>Демонструє помітний прогрес</i>	<i>Досягає результату з допомогою дорослих</i>	<i>Потребує уваги та допомоги</i>

Прочитай текст уголос.

Живі ліхтарики

Якось засидівся я з вудочкою допізна. Але що це? У мене аж мурашки за коміром побігли. З темряви переді мною світилося двоє очей!

Якийсь звір втупився в мене і не змигне. Трохи далі, під кущем, ще один причаївся. Що за халепа? Де вони взялися? Гупнув дрючком по дереву, але звірі ні гу-гу!

Підійшов я ближче й мало не розреготався. Виявилось, що в траві засвітили свої ліхтарики жучки-світлячки. Узяв одного, щоб зблизька роздивитися, а він і на долоні горить жовтавим вогником. Здається, ось-ось руку обпече.

Поряд, на купі торішнього листя, сидять не ворущаться ще зо два десятки живих ліхтариків. Ніби казковий світильник загорівся.

Через тиждень прийшов я знову до озера на ночівлю. Світлячки вже горіли не так яскраво, як минулого разу.

А вранці пішов затяжний дощ і зіпсував мені всю риболовлю. Не зрозумів я тоді, що жучки попереджали мене про негоду. Адже перед сонячною дниною жучки-ліхтарики світять яскравіше, а перед негодою тьмяніють.

Володимир Пархоменко (152 слова)

Запитання для перевірки розуміння змісту твору.

1. Що налякало оповідача?
2. Чиї очі світилися у темряві?
3. Як оповідач хотів налякати звірів?
4. Що нагадували живі ліхтарики?
5. Що через тиждень зіпсувало риболовлю?
6. Про що попереджали жучки яскравим світінням?

Оціни свою роботу (зафарбуй відповідне віконечко)

<i>Мені все вдалося</i>	<i>Мені ще потрібно тренуватися</i>	<i>Мені ще варто попрацювати</i>
-----------------------------	---	--------------------------------------

Навчальний поступ учня / учениці.**Динаміка формування компетентностей**

<i>Має значні успіхи</i>	<i>Демонструє помітний прогрес</i>	<i>Досягає результату з допомогою дорослих</i>	<i>Потребує уваги та допомоги</i>

Прочитай текст уголос.

Сонечка і сонечко

Жила на світі Сонечка. Жвава і весела дівчинка.

Одного весняного ранку, коли сонечко через шибку збудило Соню, а в садок йти не треба було, бо вихідний, вона розплющила сонні очі й зраділа новому дню.

Батьки пообіцяли піти до парку.

Туди й попрямували після сніданку. Дівчинка вибігла на галявину з кульбабками.

— Як сонечка, — подумала маленька.

Матуся нарвала квітів і сплела їй віночок. Поклала на голову — краса.

Та ось з однієї квітки, перебираючи крихітними лапками, з'явився жучок Крапочка. Він снідав якраз.

Глянув — вітерець розвіває русяве волоссячко. Спробував зачепитися і погойдатись, але непосидюча дівчинка кружляла дуже швидко. У сонечка аж голова закрутилась, і воно впало Соні на носик.

— Сонечко!

Теплий носик зігрівали і сонячні промінці. Крихітка піднесла до носа пальчик, і Крапочка, спочатку злякавшись, все-таки перебрався туди.

«Тепленька. І пахне солодко», — подумав жучок.

Сонечка підняла догори пальчик і заспівала:

— Сонечко-сонечко! Полети на небо!
Принеси нам хліба чорного та білого,
тільки не горілого!

Крапочка злетів. Він зробив над головою дівчинки кілька кіл і полетів додому.

Марія Солтис-Смирнова (166 слів)

Запитання для перевірки розуміння змісту твору.

1. Якою за віком була Сонечка?
2. Куди вирушила дівчинка у вихідний?
3. Які квіти росли на галявині?
4. Що зробила матуся?
5. Хто такий Крапочка?
6. Яку пісеньку співала дівчинка?

Оціни свою роботу (зафарбуй відповідне віконечко)

<i>Мені все вдалося</i>	<i>Мені ще потрібно тренуватися</i>	<i>Мені ще варто попрацювати</i>
-----------------------------	---	--------------------------------------

Навчальний поступ учня / учениці.
Динаміка формування компетентностей

<i>Має значні успіхи</i>	<i>Демонструє помітний прогрес</i>	<i>Досягає результату з допомогою дорослих</i>	<i>Потребує уваги та допомоги</i>

Прочитай текст мовчки.

Новорічне диво

Сутеніло... Потріскував мороз, сніг виблискував сріблом. Переганяючи одна одну, літали синички, щоб зігрітися. Перехожі поспішали додому зі святковим настроєм. Авжеж! Завтра — Новий рік!

Усі були зайняті своїми справами та клопотами, і ніхто не звертав уваги на малесеньке кошеня, що сиділо біля будинку. Сиділо воно вже давно. Щоб трохи зігрітися, скрутилося маленьким клубочком і з цікавістю позирало на перехожих.

Темніло. Кошеня дивилося на вікна, що запалювалися жовтавими вогниками. Йому видно було людей, які щось робили, бігали, розмовляли, сміялися... Звідти пахло теплом і чимось смачненьким. То був зовсім інший світ. Не той, у якому жило кошеня. Воно не знало, що таке тепло і ласка, бо ніколи не відчувало цього. І ніколи не пило теплого смачного молочка.

Стало зовсім темно. Мороз посилився. Кошеня так змерзло, що не могло вже й поворухнутися. Воно вже не спостерігало за людьми, а заплющивши оченята, сиділо тихо, наче заснуло.

Воно не бачило, як у вікно його помітила маленька дівчинка. Лише відчуло, як його підняли теплі й ніжні рученята і понесли в інший світ...

Пробило дванадцять, всіма кольорами блимала ялинка, надворі тріщав мороз, кружляли холодні сніжинки.

Діагностична робота 2
Читання мовчки
Варіант 1

А на м'якенькому килимку солодко спало маленьке кошенятко, і біля нього стояла тарілочка з теплим молочком.

Ольга Зубер (195 слів)

Виконай завдання.

1. Познач , коли відбувалися події.

А улітку

Б узимку

В восени

2. Познач , яке свято наближалось.

А Великдень

Б Новий рік

В Різдво

3. Допиши речення.

Кошеня вже не спостерігало за людьми, тому що _____

_____

_____

Оціни свою роботу (зафарбуй відповідне віконечко)

Мені все вдалося	Мені ще потрібно тренуватися	Мені ще варто попрацювати
------------------	------------------------------	---------------------------

**Навчальний поступ учня / учениці.
Динаміка формування компетентностей**

Має значні успіхи	Демонструє помітний прогрес	Досягає результату з допомогою дорослих	Потребує уваги та допомоги

Прочитай текст мовчки.

Лісова цокотуха

Летіла сорока, довгим хвостом трясла, лісові вісті несла.

А на узліссі сойка жолуді на зиму заготовляла. Ховала їх у м'який мох. Помітила це сорока та в крик:

— Подивіться, сойка жолуді ховає!

Сорочий крик не сподобався сойці.

Полетіла сорока далі. Бачить, білочка хатку на сосні будує.

— Погляньте, яка господиня! Ще де ті холоди, а вона вже хатину до зими лаштує!

Білочка припинила роботу, сховалася від цокотухи.

Сорока полетіла до джерельця. Зирк, а біля нори борсук лежить. Перед зимою сплячкою ліг на сонечку погрітися і задрімав. Сорока як зарепетує:

— Хтось борсука вбив!

Почув борсук це лементування та мерщій у нору.

Покрутилася сорока і полетіла геть.

А тут саме заєць на осінню галявину вибіг. Уже на зиму почав переодягатися: лапки й живіт побіліли. Помітила його сорока і знов галас здійняла:

— Гляньте, заєць у білих штанях і в білій сорочці!

Заєць у заростях тільки хвостиком майнув!

Кинулася сорока туди-сюди — нема зайця. І далі полетіла — довгим хвостом затрясла, лісові вісті понесла.

Діагностична робота 2
Читання мовчки
Варіант 2

Всюди сорока буває, все бачить і все знає. Та тільки завжди дивується: чому її цокотухою називають?

За Ригором Ігнатенком (174 слова)
Переклад з білоруської Данила Кононенка

Виконай завдання.

1. Познач , коли відбувалися події.

А навесні

Б узимку

В восени

2. Познач , хто лаштував хатину на сосні.

А сойка

Б сорока

В білочка

3. Допиши речення.

Сороку називають цокотухою, тому що _____

Оціни свою роботу (зафарбуй відповідне віконечко)

Мені все вдалося	Мені ще потрібно тренуватися	Мені ще варто порацювати
---------------------	---------------------------------	-----------------------------

Навчальний поступ учня / учениці.
Динаміка формування компетентностей

Має значні успіхи	Демонструє помітний прогрес	Досягає результату з допомогою дорослих	Потребує уваги та допомоги

Прочитай текст мовчки.

Неслухняна білочка

У дуплі на горісі жила старенька білка. Було в неї три дочки. Старші — Ліля і Катя — працюючі, навчилися їжу добувати. А молодша, Еля, тільки стрибала по гілках. Прийшла осінь. А молодша білочка ще їжі собі добути не може.

Розхвилювалася старенька мати. Пішла до мудрої сови поради просити. А дочкам своїм сказала:

— Доки я не повернусь, нікому двері не відчиняйте і самі з дупла не вистрибуйте!

Еля не втрималась і вискочила на травичку. Вона стрибала по купах листя. Втомившись, зрозуміла, що заблукала. Сіла на пеньок і заплакала.

— Хто посмів на мене сісти?! — розлютився пеньок.

Еля швидко відскочила і злякано відповіла:

— Це я, білочка...

— Чого ж ти плачеш? — вже лагідніше спитав той.

— Я не знаю, що робити... Я заблукала і дуже хочу їсти!

— А ти не можеш знайти собі їжі? — здивувався пеньок.

Соромно стало білочці.

— Ти не плач, а краще стрибай он до того дерева. Мені розказували, що там є багато горіхів, — порадив пень.

Подякувавши, білочка пострибала до того місця, що їй показав пень. Вона досхочу наїлася горіхів. Раптом Еля почула чийсь плач. Глянула вгору і зрозуміла, що там їхнє дупло,

Діагностична робота 2
Читання мовчки
Варіант 3

а плаче її схвильована мама. Білочка пообіцяла мамі, що завжди її слухатиме. Тепер мама пишається своєю дочкою.

За Софією Лупановою (198 слів)

Виконай завдання.

1. Познач , до кого вирушила просити поради старенька білка.

А до сови   Б до пенька   В до сусідки

2. Познач , хто допоміг Елі навчитися шукати їжу.

А пеньок   Б сестрички   В сова

3. Допиши речення.

Мама-білка пишається Елею, тому що _____

Оціни свою роботу (зафарбуй відповідне віконечко)

Мені все вдалося	Мені ще потрібно тренуватися	Мені ще варто попрацювати
------------------	------------------------------	---------------------------

**Навчальний поступ учня / учениці.
Динаміка формування компетентностей**

Має значні успіхи	Демонструє помітний прогрес	Досягає результату з допомогою дорослих	Потребує уваги та допомоги

Прочитай текст мовчки.

Мишка, кіт і гарбуз

Якось надвечір упіймав кіт мишку.

— Що зі мною буде? — забідкалася мишка.

— З'їм тебе! — сказав кіт.

— А що ти сьогодні їв на сніданок?

— Мишу.

— А на обід?

— Теж мишу, — муркнув кіт. — А повечеряю тобою.

— Ой, як нерозважливо! — похитала головою мишка. —

Ти безперервно їси однакову їжу. От і заподієш своєму здоров'ю шкоду. Скуштуй гарбуза.

— Гарбуз великий і несмачний. Як його їсти? — злякався кіт.

— Віднеси мене до гарбуза, — мовила мишка. — І я охоче покажу тобі, як це робиться.

— Тільки ти не думай, що я відпущу тебе, — мовив він суворо. — Після гарбуза все одно візьмуся за тебе.

— Будь ласка, — посміхнулась мишка.

І почала показувати, як їдять гарбуз. Кіт незчувся, як мишка прогризла дірку й шаснула в гарбуз.

— Ов-ва! — здивувався кіт. — Гарбуз проковтнув мишку! Добре, що я не став його їсти. А то він ковтнув би й мене.

І кіт боязко відійшов геть.

За Ено Раудом (143 слова)
Переклад Алевтини Спрогис

Виконай завдання.

1. Познач , чим снідав і обідав кіт.

А мишами   Б гарбузами   В сметаною

2. Познач , що здивувало кота.

А гарбуз несмачний

Б гарбуз з'їв мишу

В щоб їсти гарбуз, потрібно мати гострі зуби

3. Допиши речення.

Мишці вдалося перехитрити кота, тому що _____

_____

_____

Оціни свою роботу (зафарбуй відповідне віконечко)

<i>Мені все вдалося</i>	<i>Мені ще потрібно тренуватися</i>	<i>Мені ще варто попрацювати</i>
-------------------------	-------------------------------------	----------------------------------

**Навчальний поступ учня / учениці.
Динаміка формування компетентностей**

<i>Має значні успіхи</i>	<i>Демонструє помітний прогрес</i>	<i>Досягає результату з допомогою дорослих</i>	<i>Потребує уваги та допомоги</i>

Діагностична робота 3
Аудіювання
Варіант 1

Послухай українську народну казку «Перепеличка».¹

Познач правильну відповідь.

1. Де перепілка вивела пташенят?

- А у лісі   Б у пшениці   В у дуплі

2. Хто хотів скосити пшеницю?

- А лісничий
 Б господар лану
 В мисливець

3. Із ким приходив господар?

- А з другом   Б із сусідом   В із сином

Оціни свою роботу (зафарбуй відповідне віконечко)

<i>Мені все вдалося</i>	<i>Мені ще потрібно тренуватися</i>	<i>Мені ще варто попрацювати</i>
-------------------------	-------------------------------------	----------------------------------

Навчальний поступ учня / учениці.
Динаміка формування компетентностей

<i>Має значні успіхи</i>	<i>Демонструє помітний прогрес</i>	<i>Досягає результату з допомогою дорослих</i>	<i>Потребує уваги та допомоги</i>

¹ Тексти для аудіювання на с. 27.

Послухай українську народну казку «Про ввічливість».

Познач правильну відповідь.

1. Хто зустрівся на березі річки?

А дід і рибка   Б біб і рибка   В біб і жабка

2. Хто плавав у річці?

А жабка   Б рибка   В змія

3. Чому усміхнувся біб?

- А бо він був ситим
 Б бо рибка була з ним увічливою
 В бо до нього припливли рибки

Оціни свою роботу (зафарбуй відповідне віконечко)

<i>Мені все вдалося</i>	<i>Мені ще потрібно тренуватися</i>	<i>Мені ще варто попрацювати</i>
-------------------------	-------------------------------------	----------------------------------

Навчальний поступ учня / учениці.
Динаміка формування компетентностей

<i>Має значні успіхи</i>	<i>Демонструє помітний прогрес</i>	<i>Досягає результату з допомогою дорослих</i>	<i>Потребує уваги та допомоги</i>

Послухай казку Юрія Ярмиша «Апельсин і Сонце».

Познач правильну відповідь.

1. Де проросло зернятко?

А у полі   Б у саду   В на лужку

2. Чому Апельсин не вітався з травичкою та куцями?

А бо він засмутився

Б бо він запишався

В бо він образився

3. Із ким порівнював себе Апельсин?

А з яблуком   Б з мандарином   В із Сонечком

Оціни свою роботу (зафарбуй відповідне віконечко)

<i>Мені все вдалося</i>	<i>Мені ще потрібно тренуватися</i>	<i>Мені ще варто попрацювати</i>
-------------------------	-------------------------------------	----------------------------------

Навчальний поступ учня / учениці.
Динаміка формування компетентностей

<i>Має значні успіхи</i>	<i>Демонструє помітний прогрес</i>	<i>Досягає результату з допомогою дорослих</i>	<i>Потребує уваги та допомоги</i>

Послухай казку Марисі Рудської «Чому полярні ведмеді не їдять пінгвінів».

Познач правильну відповідь.

1. Чому голуби доставили пакунок на інший полюс?

А бо зламався годинник Б бо зламався компас

В бо зламався навігатор

2. Що отримали голуби за доставку пакунка?

А подарунок Б подяку В догану

3. Чому полярні ведмеді не їдять пінгвінів?

А бо пінгвіни несмачні Б бо друзів не їдять

В бо ведмеді люблять льодяники і морозиво

Оціни свою роботу (зафарбуй відповідне віконечко)

<i>Мені все вдалося</i>	<i>Мені ще потрібно тренуватися</i>	<i>Мені ще варто попрацювати</i>
-------------------------	-------------------------------------	----------------------------------

Навчальний поступ учня / учениці.
Динаміка формування компетентностей

<i>Має значні успіхи</i>	<i>Демонструє помітний прогрес</i>	<i>Досягає результату з допомогою дорослих</i>	<i>Потребує уваги та допомоги</i>

Прочитай і перекажи текст.

Загартований

Закінчилися заняття, хлопчачи побігли до роздягальні.

— Ех ви, мерзляки! — кричав п'ятикласник Микола першокласникам. — Тепло на вулиці, а ви в шапках і зимових пальтах ходите. Загартовуватись треба!

— Сьогодні дуже холодно! — сказав маленький Вітя.

— Васько, ти чуєш? — звернувся Микола до однокласника. — Йому холодно!

— Пішли! — каже Васько.

Микола надягнув шубу, шапку, замотав шию шарфом.

— Стривай, — сказав один першокласник, — а ти?..

— Я загартований!

За Ігорем Микитенком (60 слів)

Оціни свою роботу (зафарбуй відповідне віконечко)

Мені все вдалося	Мені ще потрібно тренуватися	Мені ще варто попрацювати
------------------	------------------------------	---------------------------

Навчальний поступ учня / учениці.
Динаміка формування компетентностей

Має значні успіхи	Демонструє помітний прогрес	Досягає результату з допомогою дорослих	Потребує уваги та допомоги

Прочитай і перекажи текст.

Лелека

На селі знайшли лелеку з поламаним крилом, виходили його, а потім випустили.

Одного разу в людей загорілася хата, а в ній було двоє маленьких хлоп'ят. На цю пору пролітав повз хату врятований лелека. Він кинувся у відчинене вікно і врятував хлопчиків, але дуже обпік ноги та дзьоб.

Відтоді в лелеки червоні ноги і дзьоб, а крила — чорні.

Українська народна легенда (58 слів)

Оціни свою роботу (зафарбуй відповідне віконечко)

<i>Мені все вдалося</i>	<i>Мені ще потрібно тренуватися</i>	<i>Мені ще варто попрацювати</i>
-------------------------	-------------------------------------	----------------------------------

Навчальний поступ учня / учениці.
Динаміка формування компетентностей

<i>Має значні успіхи</i>	<i>Демонструє помітний прогрес</i>	<i>Досягає результату з допомогою дорослих</i>	<i>Потребує уваги та допомоги</i>

Прочитай і перекажи текст.

Сорока кашу варила

У Сороки семеро дітей. Прилетіла вона додому, а діти кричать:

— Їсти хочемо!

Наварила Сорока гречаної каші. Пахне каша, аж слинка в діток тече. Наклала мати каші в сім тарілочок, дала діткам ложечки, їдять дітки, мовчать. А Сорока сидить біля столу, їй каші не вистачило.

— Хай їдять, щоб не були голодні, а я полечу й щось собі їсти знайду.

За Василем Сухомлинським (59 слів)

Оціни свою роботу (зафарбуй відповідне віконечко)

Мені все вдалося	Мені ще потрібно тренуватися	Мені ще варто попрацювати
------------------	------------------------------	---------------------------

Навчальний поступ учня / учениці.
Динаміка формування компетентностей

Має значні успіхи	Демонструє помітний прогрес	Досягає результату з допомогою дорослих	Потребує уваги та допомоги

Прочитай і перекажи текст.

Сірко і шпак

Біля хліва в дерев'яній буді живе собака Сірко.

Якось вранці мати поклала в Сіркову миску макарони. Собака поснідав і заліз у буду.

З яблуневої гілки злетів шпак. Схопив грудочку макаронів і злетів на гілку.

Собака не спускав очей з птаха. А той, попоївши, несподівано заспівав: «Фіють-фіють-фі-фі-фі!»

Сірко від задоволення аж зажмурився.

За Миколою Магєрою (54 слова)

Оціни свою роботу (зафарбуй відповідне віконечко)

Мені все вдалося	Мені ще потрібно тренуватися	Мені ще варто попрацювати
---------------------	---------------------------------	------------------------------

Навчальний поступ учня / учениці.
Динаміка формування компетентностей

Має значні успіхи	Демонструє помітний прогрес	Досягає результату з допомогою дорослих	Потребує уваги та допомоги

Перепеличка

Одна перепеличка, що вивела в пшениці дітей, повернулася раз до свого гнізда, а діти вплач та й до неї:

— Мамо! — кажуть, — нам уже тут не жити.

— Чого це? — питає перепелиця.

— Господар цього лану приходив сюди із сином та й наказав йому назавтра сусідів запросити, аби пшеницю косити... — голосять перепелятка.

— Коли так, — каже стара, — то й до голови пусте собі не беріть, бо хто на сусідів надіється, того лани можуть нежати та некошені зимувати.

За кілька днів діти знову розповідають перепелиці:

— Мамо! — кажуть. — Приходив тут господар із сином, як того разу.

— Та що казав?

— Казав так: не треба нам, сину, на сусідів надіятись, але завтра самим до пшениці братись! Так він казав.

— Коли ж так, — каже стара, — то слід нам скоріше виноситись, бо хто сам на себе уповає, у того лан не перестигає.

Українська народна казка (136 слів)

Про ввічливість

Над берегом річки ріс Біб, а у річці плавала маленька Рибка. Побачила вона Боба й згадала, що слід привітатись, та й сказала:

— Добрий день, старий, кульгавий, нікому не потрібний Бобе!

Розсердився Біб, буркнув щось у відповідь і відвернувся від Рибки.

Образилася маленька Рибка і зі слізьми попливла до мами пожалітися на дошкульні слова Боба. Вислухала її мама і вирішила повчити доньку ввічливості.

Попливли вони двоє до берега річки, і звернулася старша Рибка до Боба:

— Доброго здоров'я, поважний дідусю!

Тоді Біб усміхнувся і шанобливо відповів:

— Здоровенька була, шановна пані!

Обернулася Рибка до здивованої доньки і сказала:

— Як ти привіталася, так тобі і відповіли.

Українська народна казка Поділля (102 слова)

Апельсин і Сонце

На лужку біля моря хтось кинув зернятко Апельсина. Зернятку сподобалося на новому місці. Там було тепло, вогко. Із зернятка почало рости маленьке деревце. А потім на деревці з'явився Апельсин.

І ось що з цього вийшло.

Навколо зеленіла маленька ввічлива травичка, яка вклонялася навіть слабенькому вітерцеві, та якісь незграбні кущики. А Апельсин був гарний, жовтий, круглий.

«Я зовсім, як Сонце, — подумав Апельсин. — З усього видно — ми браті. Недарма Сонце так яскраво світить мені!»

Апельсин страшенно запишався. Він навіть уже не вітався з травичкою та кущиками. Тільки від ранку до вечора нахвалявся, що він навіть кращий за Сонце.

— Мені нічого ховати вночі свою красу, як Сонцю.

Якось восени на лужку з'явилась Людина.

— Дивись-но, Апельсин виріс! — здивувалась вона і зірвала Апельсин.

Людина віднесла його додому й кинула в ящик. Там уже лежало чимало інших Апельсинів.

Тепер ніхто не міг знайти нашого знайомого. Навколо було стільки плодів!

...Людина, яка з'їла його потім, сказала, що цей Апельсин був страшенно кислий.

Юрій Ярмиш (157 слів)

Чому полярні ведмеді не їдять пінгвінів

А ви знаєте, чому полярні ведмеді не їдять пінгвінів?

Одного разу в голубів зі служби всиновлення птахів зламалися внутрішні компаси. Знаєте, у цих голубів постійно щось ламається! І вони доставили дуже-дуже цінний пакунок зовсім не на той полюс. Звісно ж, згодом голуби отримали догану. Отримувач не відіслав пакунок назад, тож справу з часом залагодили.

Полярний ведмідь, якому дістався пакунок, дуже здивувався. Він очікував на лист від брата, замовлені з інтернет-магазину книжки та горішки, і аж ніяк не на два яйця!

Але, знаєте, полярні ведмеді дуже відповідальні істоти! Тому він одразу ж відповідально поставився до яєць!

Відповідальність дала свої результати — і всього за два місяці полярний ведмідь вперше в житті зустрівся з пінгвінами.

Варто сказати, що вони одразу ж пройнялись взаємною симпатією.

Тепер відома відповідь на загадку «Чому полярні ведмеді не їдять пінгвінів?»

Бо друзів не їдять.

Марися Рудська (142 слова)

Змістова лінія «**Читаємо**» навчальної програми передбачає формування в учнів та учениць повноцінної навички читання, умінь самостійно вибирати й опрацьовувати літературні тексти різних видів, висловлювати своє ставлення до прочитаного, сприймати художній текст як засіб збагачення особистого емоційно-чуттєвого, соціального досвіду, користуватися раціональними прийомами пошуку потрібної інформації в різних джерелах, працювати з інформацією в різних форматах, застосовувати її в навчально-пізнавальних, комунікативних ситуаціях, практичному досвіді.

У другокласників повинно сформуватися розуміння фактичного змісту тексту та основних думок художніх і нехудожніх текстів; уміння пояснювати, які, де, коли відбулися події; визначати й правильно називати персонажів художнього твору, виділяти серед них головного; встановлювати зв'язки між подіями, дійовими особами; ставити запитання за фактичним змістом прочитаного з метою уточнення свого розуміння; пояснювати вчинки персонажів у творі, висловлювати щодо них найпростіші оцінні судження; обґрунтовувати свої висновки тощо. Щоб перевірити сформованість таких навичок, побачити навчальний поступ учня, доцільно проводити діагностичні роботи.

У другому класі діагностичні роботи з читання учитель проводить на власний розсуд. Рекомендуємо такі види діагностування:

навичка читання вголос;

навичка читання мовчки;

слухання і розуміння тексту (аудіювання);

переказ прочитаного тексту.

Для перевірки *навички читання вголос* учням пропонують незнайомий художній текст. Учитель фіксує такі показники: правильність, спосіб, виразність, темп, розуміння прочитаного. Після читання учні відповідають на кілька запитань, які стосуються фактичного змісту твору.

Під час перевірки вмій і навичок *читання мовчки* школярі працюють з художнім твором, виконують два завдання з вибором однієї правильної відповіді та створюють коротке письмове висловлювання.

Додаток для вчителя Методичні рекомендації

Для перевірки *аудіативних умінь* пропонується прослухати незнайомий текст. Після його прослуховування учні усно (або письмово) виконують три завдання закритого типу з вибором однієї правильної відповіді серед трьох запропонованих варіантів, які стосуються лише фактичного змісту твору.

Для *усного переказу* другокласникам добирають текст розповідного характеру.

Після кожної діагностичної роботи учні оцінюють свої вміння, зафарбувавши віконечко таблиці. Учителю робить свої записи у відповідних графах.

У пропонованому посібнику подано зразки текстів і завдань для читання вголос і мовчки, аудіювання (у Додатку для вчителя), усних переказів, бланк самооцінювання учнем та оцінювання вчителем.

Список використаних джерел

- <http://web.archive.org/save/http://megaznaika.com.ua/kazka/hto-zh-vynen-yurij-starostenko/>
- <http://web.archive.org/save/http://doshkolenok.kiev.ua/skazki-legendy/339-zymova-kazka.html>
- <http://web.archive.org/save/http://doshkolenok.kiev.ua/skazki-legendy/339-zymova-kazka.html>
- <http://web.archive.org/save/http://talesworld.org.ua/node/495>
- <http://web.archive.org/save/https://mala.storinka.org/ольга-зубер-новорічне-диво-казка-для-дітей.html#gsc.tab=0>
- <http://web.archive.org/save/http://abetka.ukrlife.org/pivnyk3.html>
- <http://web.archive.org/save/http://levko.info/kazky/nesluhnyana-bilochka-avtorski-kazky-sofiya-lupanova/>
Журнал «Ангелятко», № 10, 2009, с. 10
- <http://web.archive.org/save/http://kazkar.info/ua/leleka/>
- <http://web.archive.org/save/http://megaznaika.com.ua/kazka/soroka-kashu-varyla-vasyl-suhomlynskyj/>
- <http://web.archive.org/save/http://megaznaika.com.ua/kazka/sirko-i-shpak-mykola-mahera/>
- <http://web.archive.org/save/https://mala.storinka.org/ігор-микитенко-загартований-жартівливе-оповідання-для-дітей.html#gsc.tab=0>
- <http://web.archive.org/save/http://megaznaika.com.ua/kazka/perepelychka-ukrajinska-narodna-kazka/>
- <http://web.archive.org/save/http://megaznaika.com.ua/kazka/pro-vvichlyvist-ukrajinska-narodna-kazka-podillya/>
- http://web.archive.org/save/http://chytanka.com.ua/static/761_ukr.html
- <http://web.archive.org/save/https://kazka.in/media/ilyustratsiji/marysya-rudska/chomu-polyarni-vedmedi-ne-jidyat-pinhviviv.html>

Видавництво «Підручники і посібники»

пропонує літературу для **2 класу**
за програмами НУШ до чинних підручників

◆ Українська мова та читання

Робочі зошити
Зошити з розвитку мовлення
Книжки для додаткового
читання
Індивідуальні роботи

◆ Математика

Робочі зошити
Збірник завдань
Тестові роботи
Індивідуальні роботи
Діагностичні роботи

◆ Я досліджую світ

Робочі зошити
Індивідуальні роботи
Діагностичні роботи

◆ Дизайн і технології

Альбоми-посібники:
«Майстер Саморобко»
«Умійко»
«Маленький трудівничок»

Підпишіться на розсилку
та отримуйте **БЕЗКОШТОВНО** щотижня
матеріали нових тематичних тижнів!
www.nus.pp-books.com.ua/praktichni-materiali

◆ Англійська мова

Робочі зошити
Книга для читання

◆ Мистецтво

Альбоми-посібники:
«Маленький художник»
«Чарівний пензлик»

Замовляйте книги на сайті:
www.pp-books.com.ua

КНИГА ПОШТОЮ

46011, Тернопіль 11, а/с 376
097-50-35-376, 096-94-80-927
E-mail: pip.bookpost@gmail.com

ISBN 978-966-07-3672-6

9 789660 736726